

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 78/12

Λουξεμβούργο, 14 Ιουνίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-606/10

Association nationale d'assistance aux frontières pour les étrangers κατά
Ministère de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de
l'Immigration

**Δεν αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης γαλλική ρύθμιση που απαγορεύει την
επιστροφή στη Γαλλία των πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι διαθέτουν προσωρινό
τίτλο διαμονής, ελλείψει θεώρησης επανόδου**

*Εντούτοις, οι εθνικές αρχές που χορηγούν θεώρηση επιστροφής δεν μπορούν να περιορίζουν την
είσοδο τέτοιου πολίτη στον χώρο Σένγκεν από ορισμένα μόνο σημεία του εθνικού εδάφους*

Ο κανονισμός (ΕΚ) 562/2006¹, «κώδικας συνόρων Σένγκεν», εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα. Εξαρτά την είσοδο των πολιτών τρίτων χωρών στον χώρο Σένγκεν από ορισμένες προϋποθέσεις. Για παραμονή μικρότερη του τριμήνου ανά εξάμηνο από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου στο έδαφος των κρατών μελών, οι ως άνω πολίτες οφείλουν να διαθέτουν έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο ή έγγραφα που επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων (εσωτερικών ή εξωτερικών) κράτους μέλους και έγκυρη θεώρηση, εφόσον αυτό απαιτείται.

Κατ' εξαίρεση, στους πολίτες τρίτης χώρας οι οποίοι δεν πληρούν όλες τις προβλεπόμενες στον κώδικα συνόρων Σένγκεν προϋποθέσεις, αλλά διαθέτουν τίτλο διαμονής ή «θεώρηση επανόδου» που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος, ή, έχουν και τα δύο αυτά έγγραφα, επιτρέπεται η είσοδος στις επικράτειες των άλλων κρατών μελών, για σκοπούς διέλευσης προκειμένου να μπορέσουν να φθάσουν στην έδαφος του κράτους μέλους το οποίο χορήγησε τον τίτλο διαμονής ή τη θεώρηση επανόδου.

Το Conseil d'État (Γαλλία) επελήφθη αιτήσεως ακυρώσεως που κατέθεσε η Association nationale d'assistance aux frontières pour les étrangers (ANAFE) με αίτημα την ακύρωση της από 21 Σεπτεμβρίου 2009 υπουργικής εγκυκλίου. Η εν λόγω εγκύκλιος απαγορεύει την επιστροφή στη Γαλλία των πολιτών τρίτων χωρών που υπέχουν υποχρέωση θεώρησης και διαθέτουν απλώς προσωρινή άδεια διαμονής που εκδόθηκε στο πλαίσιο εξετάσεως πρώτης αιτήσεως τίτλου διαμονής ή αιτήσεως ασύλου, και οι οποίοι δεν διαθέτουν θεώρηση επανόδου εκδοθείσα από προξενικές αρχές ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις από τις νομαρχιακές αρχές. Η εγκύκλιος διευκρινίζει, εξάλλου, ότι η εκδοθείσα από τις νομαρχιακές αρχές θεώρηση επανόδου επιτρέπει καταρχήν τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων του χώρου Σένγκεν μόνον από ένα σημείο εισόδου στο γαλλικό έδαφος. Κατά την ANAFÉ, η προαναφερθείσα εγκύκλιος προσβάλλει τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον είναι αμέσως εφαρμοστέα και στερεί από τους πολίτες τρίτων χωρών που εγκατέλειψαν το γαλλικό έδαφος το δικαίωμα επανόδου στη Γαλλία, χωρίς να ζητήσουν θεώρηση, όπως θα μπορούσαν ευλόγως να αναμένουν βάσει της προγενέστερης διοικητικής πρακτικής.

Το Conseil d'Etat υπέβαλε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως ως προς αυτά τα ζητήματα.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα το Δικαστήριο υπενθύμισε, κατά πρώτον, ότι η κατοχή τίτλου διαμονής που χορηγεί κράτος μέλος σε πολίτη τρίτης χώρας του παρέχει τη δυνατότητα να εισέλθει

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006 για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 105, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 81/2009, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕ L 35, σ. 56).

και να κυκλοφορεί στον χώρο Σένγκεν, να εγκαταλείπει τον χώρο αυτό και να επιστρέψει σε αυτόν, χωρίς να απαιτείται κάποια διαδικασία για τη χορήγηση θεωρήσεως. Όμως, κατά το Δικαστήριο, **ο προσωρινός τίτλος διαμονής** που εκδίδεται ενόσω διαρκεί η εξέταση της πρώτης αιτήσεως τίτλου διαμονής ή η εξέταση της αιτήσεως ασύλου, δεν λογίζεται ως τίτλος διαμονής κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό.

Εξάλλου, οι διέποντες την άρνηση εισόδου κανόνες του κώδικα συνόρων Σένγκεν εφαρμόζονται σε οποιονδήποτε πολίτη τρίτης χώρας επιθυμεί να εισέλθει σε κράτος μέλος διερχόμενο τα εξωτερικά σύνορα του χώρου Σένγκεν. Συνεπώς, καθόσον ο εν λόγω κανονισμός κατήργησε τους ελέγχους ατόμων στα εσωτερικά σύνορα και μετέθεσε τους συνοριακούς ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα του εν λόγω χώρου, οι διατάξεις περί αρνήσεως εισόδου στα εξωτερικά σύνορα έχουν κατ' αρχήν εφαρμογή σε ολόκληρη τη διασυνοριακή κυκλοφορία ατόμων, έστω και αν η είσοδος μέσω των εξωτερικών συνόρων του χώρου Σένγκεν ενός κράτους μέλους γίνεται αποκλειστικά με σκοπό την διαμονή σε αυτό το κράτος μέλος.

Συνάγεται το συμπέρασμα ότι ο πολίτης τρίτης χώρας που διαθέτει προσωρινό τίτλο διαμονής, ο οποίος έχει εκδοθεί από κράτος μέλος εν αναμονή της αποφάσεως επί της αιτήσεως αδειας διαμονής ή αιτήσεως ασύλου, και ο οποίος εγκαταλείπει το έδαφος του κράτους αυτού στο οποίο υπέβαλε αίτηση άδειας διαμονής ή ασύλου δεν μπορεί να επιστρέψει σε αυτό επικαλούμενος απλώς το έγγραφο προσωρινής διαμονής. Συνεπώς, σε περίπτωση που ο πολίτης αυτός εμφανιστεί στα σύνορα του χώρου Σένγκεν, οι επιφορτισμένες με τον έλεγχο των συνόρων αρχές πρέπει, να μην του επιτρέψουν την είσοδο στο έδαφος αυτό, κατ' εφαρμογή του κανονισμού, εκτός και αν εμπίπτει σε ορισμένες εξαιρέσεις (ανθρωπιστικοί λόγοι ή λόγοι εθνικού συμφέροντος ή ακόμη διεθνείς υποχρεώσεις). Οι έλεγχοι αυτοί πρέπει να πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη της εφαρμογής διατάξεων προστατευτικών των αιτούντων άσυλο, κυρίως όσον αφορά την αρχή της μη επαναπροώθησεως.

Κατά δεύτερον, το Δικαστήριο ερμήνευσε την έννοια της **«θεώρησεως επανόδου»**. Ειδικότερα, θεώρηση επανόδου συνιστά άδεια κράτους μέλους η οποία παρέχει τη δυνατότητα σε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος δεν διαθέτει ούτε τίτλο διαμονής ούτε θεώρηση ή θεώρηση περιορισμένης εδαφικής ισχύος, κατά την έννοια του κώδικα θεωρήσεων², να εγκαταλείπει το κράτος μέλος αυτό για συγκεκριμένο λόγο και, εν συνεχεία, να επανέλθει στο ίδιο το κράτος μέλος. Μολονότι οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση μιας τέτοιας εθνικής αδειας επανόδου δεν ορίζονται κατά τρόπο συγκεκριμένο στον κώδικα συνόρων Σένγκεν, εντούτοις, από τον κώδικα αυτό προκύπτει ότι η θεώρηση επανόδου πρέπει να παρέχει στους πολίτες τρίτης χώρας τη δυνατότητα να εισέρχονται στο έδαφος άλλων κρατών μελών, για σκοπούς διελεύσεως, προκειμένου να μπορέσουν να μεταβούν στο έδαφος του κράτους μέλους το οποίο χορήγησε τέτοιου είδους θεώρηση επανόδου. Συνεπώς, **ο κώδικας συνόρων Σένγκεν έχει την έννοια ότι κράτος μέλος που χορηγεί σε πολίτη τρίτης χώρας «θεώρηση επανόδου» δεν μπορεί να περιορίσει την είσοδο στον χώρο Σένγκεν από ορισμένα μόνο σημεία του εθνικού εδάφους.**

Τέλος, **οι αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν επέβαλλαν τη λήψη μεταβατικών μέτρων** για όσους πολίτες τρίτων χωρών εγκατέλειψαν το έδαφος των κρατών αυτών, έχοντας προσωρινό μόνο τίτλο διαμονής που εκδόθηκε ενόσω εξεταζόταν η πρώτη αίτηση για τη χορήγηση τίτλου διαμονής ή αίτηση ασύλου, οι οποίοι επιθυμούσαν να επιστρέψουν μετά τη θέση σε ισχύ του κανονισμού. Συγκεκριμένα, από τις διατάξεις του κώδικα συνόρων Σένγκεν προκύπτει ότι τέτοιου είδους προσωρινός τίτλος διαμονής δεν παρέχει το δικαίωμα επανόδου στον χώρο Σένγκεν. Εξάλλου, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι ο εν λόγω κανονισμός δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 13 Απριλίου 2006, ήτοι έξι μήνες πριν τη θέση του σε ισχύ (στις 13 Οκτωβρίου 2006), οπότε ήταν διασφαλισμένη η προβλεψιμότητα των εφαρμοστέων από την εν λόγω ημερομηνία

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό

---

² Κανονισμός (ΕΚ) 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 περί θέσπισης ενός Κοινοτικού Κώδικα Θεωρήσεων (Κώδικα Θεωρήσεων) (ΕΕ L 243, σ. 1).

με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106